

November 2017

Nieuwsbrief

In deze editie

- 1 Crowdfunding voor natuurherstel op Sint Maarten
- 2 Bonaire gastheer voor internationale bijeenkomst over bescherming van haaien
- 3 Bijzondere confrontatie vastgelegd op camera

Crowdfunding voor natuurherstel op Sint Maarten

Orkaan Irma heeft verwoestende gevolgen gehad voor het Caribisch gebied. Alleen al op Sint Maarten wordt geschat dat 95% van de gebouwen is vernietigd. De natuur heeft ook flink te lijden gehad, en niet alleen op land. Ook onder water heeft Irma haar sporen nagelaten, met desastreuze gevolgen voor de natuur en dieren, maar ook voor het wetenschappelijk onderzoek dat in de wateren rond Sint Maarten werd gedaan. Dat onderzoek is weer noodzakelijk om alles wat in het water leeft te kunnen beschermen. De haaienbeschermingscampagne Save Our Sharks zet zich in voor haaien en wil met het crowdfundingplatform van de 1%Club geld ophalen om haaienbescherming en de lopende onderzoeksprojecten rond Sint Maarten zo snel mogelijk weer op het oude niveau te brengen. Het doel is €8.000,- waarmee óf een belangrijke kraamkamer van haaien kan worden hersteld, óf akoestische ontvangers kunnen worden vervangen waarmee gezenderde haaien worden gevolgd. Save Our Sharks hoopt beide projecten aan te kunnen pakken.

Herstel natuurgebied Mullet Pond

De eerste beoordelingen na Irma door de lokale partner van Save Our Sharks, de Sint Maarten Nature Foundation, schetsen een grimmig beeld van de onderwaterwereld rond

Sint Maarten. Koraalriffen, zeegrasbedden en mangrovebossen hebben enorme schade opgelopen. Bovendien zorgen gezonken boten, die bovendien olie en brandstof lekken, en de grote hoeveelheden weggewaaid en aangespoelde rommel voor ernstige vervuiling. Mullet Pond, een beschermd natuurgebied met veel van de laatste nog overgebleven mangrovebossen van Sint Maarten, is bezaaid met rommel en gezonken boten en de mangroves zijn ernstig beschadigd. Mangroves zijn belangrijke kraamkamers voor jonge haaien die er beschutting vinden totdat zij groot en sterk genoeg zijn om naar het koraalrif te verplaatsen.

De mangroves van Mullet Pond voor (links) en na (rechts) orkaan Irma

Vervanging materiaal voor wetenschappelijk onderzoek

De Sint Maarten Nature Foundation heeft de afgelopen jaren uitgebreid onderzoek gedaan naar de haaienpopulaties rond het eiland. Zo zijn verschillende haaien voorzien van een op maat gemaakte akoestische zender. Door deze te volgen konden wetenschappers meer te weten te komen over hun migratiepatronen, gedrag en levensloop. De informatie die hiermee werd verzameld is van groot belang voor een beter beleid en wetgeving voor de bescherming van haaien. De zeer sterke stroming die Irma teweeg heeft gebracht heeft de akoestische ontvangers waarmee de gemerkte haaien werden gevolgd weggespoeld of verwoest. Het onderzoek ligt daarmee stil en veel kostbare data zal verloren gaan als ze niet worden vervangen.

De kosten voor het opruimen van Mullet Pond en het aanschaffen van nieuwe akoestische ontvangers wordt geschat op meer dan €15.000,-. Save Our Sharks hoopt tenminste €8.000,- op te halen met de crowdfundingcampagne. Met dank aan een gift van de Dutch Caribbean Nature Alliance heeft de Nature Foundation al kunnen beginnen met het opruimen van Mullet Pond, maar er staat nog zeer veel herstelwerk op de planning.

Tadzio Bervoets, manager van de Sint Maarten Nature Foundation en projectleider van Save Our Sharks: *“De humanitaire gevolgen van Irma zijn duidelijk. En ook de schade op het land krijgt, gelukkig, veel aandacht. Maar de onderwaterwereld is nog onderbelicht. Maar herstel daar is van even groot belang. Sint Maarten staat bekend vanwege de vele haaien die hier voorkomen. Het duiktoerisme is hier dan ook een belangrijke bedrijfstak. We hebben met Save Our Sharks de afgelopen twee jaar enorm veel mijlpalen behaald en haaienbescherming naar een hoger plan getild. Het zou eeuwig zonde zijn als we al het werk dat we hierin hebben gestopt nu als verloren zouden moeten beschouwen. Terwijl we aan land bezig zijn met de wederopbouw, waarbij ook toerisme weer snel op gang moet komen, hopen wij in het water de schade te herstellen of te beperken om ook daar weer klaar te zijn voor betere tijden. Daar kunnen we alle hulp bij gebruiken!”*

Bonaire gastheer voor internationale bijeenkomst over bescherming van haaien

(Bron: RCN/ Ministerie EZ)

Van 20-24 november 2017 verbleef een groep internationale haaienexperts bij Captain Don's Habitat op Bonaire om maatregelen te bespreken voor de internationale bescherming van haaien. Landen, variërend van de Filippijnen tot Saoedi-Arabië, van de Verenigde Staten tot Australië en van Costa Rica tot Chili hebben experts naar Bonaire gestuurd voor een bijeenkomst van de adviescommissie van het Memorandum of Understanding over de instandhouding van migrerende haaien (haaien MOU), in het kader van het Verdrag inzake Migrerende Soorten (CMS).

Deze vergadering bracht zowel de adviescommissie als de werkgroep voor instandhouding van het haaien MOU bijeen, om te bespreken welke haaien- en roggensoorten internationaal meer bescherming nodig hebben, hoe ze het best kunnen worden beschermd, hoe daarin goed samen te werken met visserijorganisaties en hoe capaciteit kan worden opgebouwd voor een betere haaienbescherming. Hierbij formuleerden zij aanbevelingen voor de Bijeenkomst van Ondertekenaars (Meeting of Signatories) van het Haaien MOU, die de uiteindelijke beslissingen zal nemen.

Nederland is één van de 41 ondertekenaars van het MOU van de Haaien; het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) organiseert deze workshop op Bonaire om het eiland te helpen profileren als een haaienvriendelijk eiland en een "groene bestemming" en ook om het haaien MOU in het Caribisch gebied, waar nog weinig landen

de MOU hebben ondertekend, meer bekendheid te geven.

Bonaire beschermt haaien al sinds 2008 vanwege hun belang voor het duiktoerisme en heeft zich in 2015 ook aangesloten bij het Yarari Reservaat voor zeezoogdieren en haaien, dat de wateren van Bonaire en Saba omvat. De Tourism Corporation Bonaire (TCB) ondersteunt de bijeenkomst en verwelkomt de deelnemers op maandagavond met een drankje en een hapje.

Het haaien MOU is het eerste mondiale instrument voor het behoud van migrerende haaiensoorten. Haaien worden wereldwijd ernstig bedreigd. Op dit moment wordt naar schatting een kwart van alle haaien- en roggensoorten wereldwijd bedreigd. Het aantal haaien dat jaarlijks wordt gedood varieert van 63 tot 273 miljoen individuen.

Het Haaien MOU is een juridisch niet bindend internationaal instrument binnen het kader van het Verdrag inzake Migrerende Soorten (CMS). Het streeft naar het bereiken en behouden van een gunstige staat van instandhouding voor migrerende haaiensoorten op basis van de best beschikbare wetenschappelijke informatie en rekening houdend met de sociaal-economische waarden van deze soorten voor de mensen in verschillende landen. Momenteel zijn er 29 bedreigde haaiensoorten opgenomen in bijlage I van het MOU.

Nederland speelt een actieve rol in de Sharks MoU. Met Caribisch Nederland mee zijn de wateren van Nederland een woon- of trekgebied voor talrijke migrerende haaiensoorten. Met name voor Caribisch Nederland vormen haaien een belangrijke aantrekkingskracht voor het duiktoerisme en duiktoerisme is de economische pijler van Bonaire; daarom besloot het eiland al bijna tien jaar geleden om alle haaien te beschermen. Meer recentelijk hebben zowel Bonaire als Saba Nederland verzocht om een reservaat in te stellen voor zowel haaien als zeezoogdieren in de wateren van de eilanden en in de wateren van de aangrenzende Exclusieve Economische Zone. Hierop werd in 2015 het Yarari Reservaat ingesteld, dat zal helpen om de bescherming van haaien te verbeteren, in het bijzonder van migrerende haaien.

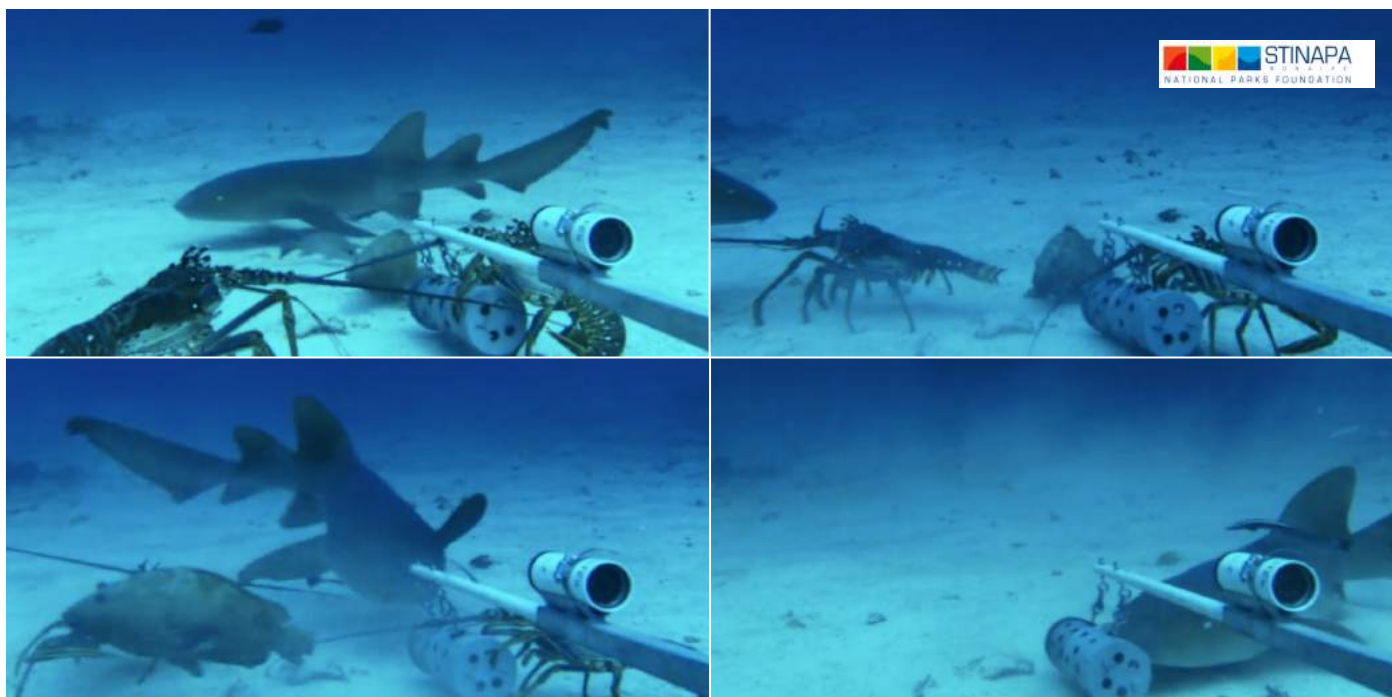
Cooperating partners

De Nederlandse Elasmobranchen Vereniging (NEV), de partner van Save Our Sharks in Nederland, heeft tijdens de week een overeenkomst ondertekend waarmee zij officieel 'cooperating partner' worden binnen het Haaien MOU. De cooperating partners worden gevraagd hun netwerk en expertise in te zetten om de doelen van de MOU te helpen bereiken.

Bijzondere confrontatie vastgelegd op camera

Op Bonaire is STINAPA nog steeds bezig met het camera-onderzoek naar de haaiengemeenschappen om het eiland. Door het gebruik van zogenaamde BRUVs (Baited Remote Underwater Video) wordt er gekeken welke haaiensoorten er precies rondzwemmen en wat er gezegd kan worden over hun relatieve voorkomen op de verschillende plekken. De camerabeelden van het onderzoek leveren soms bijzondere taferelen op, zoals een gedurfde concurrentiestrijd om het aas voor de camera tussen een haai en twee hongerige kreeften. Op de video is te zien hoe twee kreeften bezig zijn om het aas uit de aaszak te krijgen, wanneer zij worden gestoord door een nieuwsgierige verpleegsterhaai die wordt aangetrokken tot de geur. De eerste reactie van de kreeften is om de inhoud van de zak te verdedigen tegen de haai, maar al snel beseffen ze dat zij niet op kunnen boksen tegen de veel grotere vis en zij geven zich snel over. Bijzondere beelden van de natuurlijke dynamiek in het ecosysteem onderwater. Het hele filmpje is te bekijken op het Vimeo-kanaal van STINAPA: www.vimeo.com/stinapa

Voor een donatie om de natuur van Sint Maarten te steunen kunt u terecht op onze website saveoursharks.nl/doneer

Alvast bedankt!

Heeft u vragen of opmerkingen naar aanleiding van deze nieuwsbrief, neem dan contact op via info@saveoursharks.nl